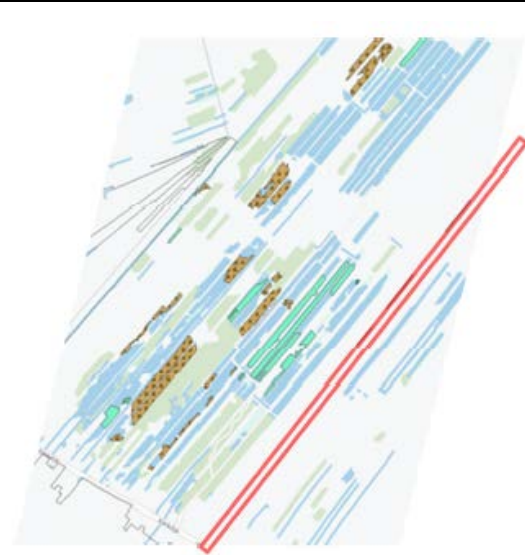


CASUS C: LOCATIE VOORMALIGE STORTPLAATS MET AGRARISCHE FUNCTIE BINNEN NATUURGEBIED

Bron

Opdrachtgever: Provincie

Situatie



De onderzochte locatie betreft een voormalige stortplaats, gelegen in de vorm van een gedempte sloot (ca. 1.800 m. lang; ca. 5 m. breed) waarvan de deklaag bestaat uit veen en klei. Deze locatie ligt in een EHS en Natura-2000 gebied dat in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) wordt aangemerkt als ecologisch waardevol gebied. Op basis van een nader onderzoek uitgevoerd in 2011 is geconcludeerd (stap 2 van het saneringscriterium uitgevoerd in 2011) dat de aanwezige verontreiniging op de locatie leidt tot onaanvaardbare ecologische risico's. Deze conclusie is destijds nog niet aan het bevoegd gezag voorgelegd met een verzoek om een besluit te nemen over de ernst en spoed. De zuidelijke eerste kilometer van het stort is bedekt met een laag asfalt, de locatie specifieke risicobeoordeling heeft hier daarom geen betrekking op. Ecologische risico's hebben immers

alleen betrekking op het niet-bedekte deel van een locatie. Het betreffende perceel is nu in agrarisch gebruik (maïsteelt).

De provincie is als bevoegd gezag Wbb belast met de uitvoering van het onderzoek/sanering (vangnet art. 48 Wbb). Met het oog op de doelmatigheid van besteding van overheidsmiddelen wordt een locatiespecifieke beoordeling uitgevoerd (stap 3 van het saneringscriterium) alvorens het bevoegd gezag Wbb wordt gevraagd een besluit te nemen over de ernst en spoed. Daartoe is een gestructureerde maatschappelijke afweging uitgevoerd als basis voor eventueel vervolgonderzoek (lees: Triade) dan wel een beschikking over de ernst en spoed.

Stap 1 NEN 5737: Inventarisatie van de problemen veroorzaakt door bodemverontreiniging



De eerste zuidelijke kilometer is afgedekt met een ca. 3,2 m brede laag asfalt. Het tweede onverharde deel van het immobiele stort blijkt afgedekt met grond van voldoende laagdikte en kwaliteit.

Waar de asfaltweg overgaat in een onverhard pad is het onduidelijk of sprake is van een deklaag dan wel een puinhoudende deklaag.

De deklaag welke bestaat uit grond (0-1 m in dikte) is plaatselijk matig tot sterk verontreinigd met zink en in het noordelijke deel sterk verontreinigd met asbest.

De deklaag bestaande uit puin blijkt sterk verontreinigd met koper, lood, nikkel en zink (>I-waarden). Daarnaast wordt de afdeklaag vanwege

een onvoldoende dikte, minder dan 0,5 m, en onvoldoende kwaliteit, als niet voldoende beschouwd. Naar aanleiding van een standaard risicobeoordeling Sanscrit (stap 2 uitgevoerd in 2011 volgens de oude systematiek), blijkt dat het oppervlak voor de contour bij een toxische druk van >20%, wordt overschreden. Er is getoetst op ligging binnen ecologisch waardevol gebied, ook al betreft het huidig gebruik van de onderzoekslocatie landbouw. Het oppervlak van 1925m² overschrijdt de grens van 50 m² zoals in 2011 gesteld voor een locatie met natuurwaarden. Daaruit volgend blijkt sprake van een onaanvaardbaar ecologisch risico. Ook volgens de aanpassingen in de Circulaire in 2012 zou de locatie beoordeeld worden als een onaanvaardbaar ecologisch risico. Er zijn geen verspreidings- en

humane risico's.

Stap 2 NEN 5737: Inventarisatie van actoren

Actoren:

- ❖ Provincie: vanuit de rollen als bevoegd gezag Wbb, bevoegd gezag groene wetten en regels en (financieel) betrokkene als uitvoerder projecten bodemsanering;
- ❖ Staatsbosbeheer: als beheerder van het naastgelegen natuurgebied en als inhoudelijk deskundige van het gebied;
- ❖ Eigenaar (particulier): gebruiker van het terrein, financieel betrokkene.
- ❖ Gebruikers (wandelaars naastgelegen natuurgebied) en omwonenden zouden mogelijk last kunnen ondervinden bij saneringswerkzaamheden;
- ❖ Gemeente.

Stap 3 NEN 5737: Oprichting overleggroep

De overleggroep heeft bestaan uit:

- ❖ Opdrachtgever onderzoek en sanering van de provincie;
- ❖ Vergunningverlener Wbb van de provincie;
- ❖ Adviseur Ecologie van de provincie;
- ❖ Beheerder van Staatsbosbeheer;
- ❖ Externe adviseurs (bodem + ecologie);
- ❖ Eigenaar van het terrein;
- ❖ Afgevaardigde van de gemeente.

Met de eigenaar van het terrein is tijdens het proces contact gehouden (o.a. aanwezig bij het locatiebezoek en de ecologische quickscan van het terrein). Bij de eerste twee bijeenkomsten van het deskundigenoverleg was hij niet aanwezig. Zowel de eigenaar als de gemeente worden wel uitgenodigd voor het afrondende overleg over de maatschappelijke afweging van deze locatie.

Proces

De provincie heeft als initiatiefnemer/opdrachtgever in een voorbereidende fase met een deel van de actoren de locatie bekeken en al een eerste inventarisatie van problemen opgesteld. Deze startnotitie is gebruikt voor een eerste overleggroep. In deze bijeenkomst is een onderzoeksvraag opgesteld voor de Ecologische Kosten-Baten Analyse (EKBA), zoals deze uitgevoerd is door een extern adviesbureau. De vraag is om tot een nadere (ecologische) onderbouwing van de risico's te komen (bureaustudie, quickscan ecologie in het veld en het vastleggen van de resultaten en conclusies in een rapportage). Daarbij is eveneens gevraagd nadrukkelijk aandacht te geven aan een analyse van actoren en hun belangen én hoe deze actoren te betrekken in het verdere proces. De EKBA dient ter ondersteuning van het deskundigenoverleg dat vervolgens onderdeel is van het proces om te komen tot een maatschappelijke afweging. Daarnaast is in deze fase afgesproken dat afhankelijk van de uitkomsten van de ecologische onderbouwing beoordeeld zou worden of het zinvol is om verschillende saneringsvarianten mee te wegen in de verdere beoordeling.

In een tweede bijeenkomst van de overleggroep zijn de bevindingen en conclusies van het adviesbureau besproken. Samengevat luidde deze: de verwachting is dat sanerende maatregelen geen hogere ontwikkeling van natuurwaarden zullen opleveren. Sanering heeft daarom met het huidige en blijvende gebruik (agrarisch gebied) geen toegevoegde waarde voor de locatie. Het beheren of verwijderen van de verontreiniging zal, gezien het huidige gebruik, niet leiden tot herstel en verhogen van de ecologische waarde van het gebied geredeneerd vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en EHS. In het overleg zijn ook afspraken gemaakt over het verdere proces: afronding van het onderzoek in een definitieve rapportage en het organiseren van een afrondende bijeenkomst inclusief eigenaar en gemeente.

Het afrondende overleg heeft als doel het proces van de maatschappelijke afweging officieel af te ronden door in gezamenlijkheid de bevindingen en conclusies van het onderzoek te onderschrijven en vast te leggen in een verslag. Tevens wordt de tekst van een concept-beschikking over deze locaties aan de actoren voorgelegd.

Overwegingen afweging

Bouwstenen van de conclusie

- ❖ De onderzoekslocatie heeft een agrarisch gebruik en is gelegen binnen een groter vastgelegd Natura-2000 en EHS-gebied. Vanwege het agrarisch gebruik is voor de onderzoekslocatie binnen het totale natuurgebied geen specifiek natuurdoel vastgesteld. Er

zijn eveneens geen plannen om de locatie fysiek op te nemen in het natuurgebied (geen transformatie van agrarisch land naar natuur);

- ❖ Na ecologische bureaustudie (o.a. via waarneming.nl, telmee.nl en zoogdierenvereniging.nl) en een ecologische quickscan in het veld is beoordeeld dat op de locatie zelf geen bijzondere natuurwaarden aanwezig zijn.
- ❖ Het voorkomen van (beschermde) broedvogels en grondgebonden zoogdieren die foerageren op de locatie kan verwacht worden. In worst case scenario zijn er soorten die gehalten van de bodemverontreiniging binnen krijgen via de voedselketen. Doorvergiftiging via wormen is beoordeeld aan de hand van de gemiddelde territoriumgrootte van zowel de buizerd als de das. Voor beide soorten is geconcludeerd dat de verontreinigde locatie slechts een klein deel van de totale oppervlakte van het leefgebied omvat (respectievelijk 0,04% en 1,3%).
- ❖ Alleen het verwijderen van de verontreiniging zou geen verhoging van de natuurwaarden tot gevolg hebben zolang het huidige agrarische gebruik en het gebruik van het onverharde pad binnen deze agrarische functie wordt gecontinueerd. Er wordt in de nabije toekomst geen bestemmingswijziging verwacht.

Conclusie afweging

De overleggroep vindt verder ecologisch onderzoek niet zinvol en vindt het niet zinvol om sanerings- en/of beheersmaatregelen te treffen. De ecologische risico's worden niet onaanvaardbaar geacht.

Vervolg

Een conceptbeschikking wordt opgesteld op basis van bovenstaande bouwstenen en conclusie. De conceptbeschikking wordt gezamenlijk met de definitieve rapportage van het adviesbureau voorgelegd en toegelicht aan de overleggroep. Indien de voltallige overleggroep, inclusief eigenaar en gemeente kunnen instemmen (vastgelegd in een verslag), wordt de maatschappelijke afweging als afgerond beschouwd en wordt het bevoegd gezag Wbb verzocht een beschikking te nemen over de ernst en spoed.